

U kijkt naar de website van NRC Handelsblad gedurende de periode 1995-2001. Bezoek ook de [de huidige site](#).

[NIEUWS](#)
[TEGENSPRAAK](#)
[SUPPLEMENT](#)
[DOSSIERS](#)
[ARCHIEF](#)
[ADVERTENTIES](#)
[SERVICE](#)

[Dossier IRT-affaire](#)

[Nieuws](#)

[Rapport](#)

[Kamercommissie](#)

[Achtergrond](#)

[Biografie](#)

[Opinie](#)

[Begrippen](#)

Commissie 'sloeg op tilt' toen drugsfeiten aan het licht kwamen

NRC Webpagina's
11 juni 1999

"Kalsbeek jaagde op top OM"

Door onze redacteurs

MARCEL HAENEN en MARGRIET OOSTVEEN

Ook de commissie-Kalsbeek heeft haar dissident: J. Niederer (VVD). Vijftien ton cocaïne, dat lijkt hem „onwaarschijnlijk veel“.

DEN HAAG, 10 JUNI 1999. Voorzitter E. Kalsbeek van de speciale Kamercommissie is gisteren „doorgeschoten“ bij de presentatie van het rapport over de drugsimporten van de Nederlandse politie.

Dat zegt medecommissielid en partijgenoot van minister Korthals, J. Niederer (VVD). Hij blijkt meer bedenkingen te hebben dan het ene voorbehoud dat hij in een voetnoot heeft laten opnemen. „Ik onderschrijf wat er staat, maar een deel is ook gebaseerd op vermoedens. Dat in totaal ten minste 15 duizend kilo is ingevoerd, daarvan ben ik niet overtuigd. Ik vind dat onwaarschijnlijk veel.“

Een lawine cocaïne kon het land worden binnengesmokkeld. Het ministerie van Justitie en het college van procureurs-generaal moesten intussen de aangescherpte richtlijnen voor de opsporing invoeren. Is dat met voldoende gezag gebeurd?

De commissie-Kalsbeek oordeelt van niet. Maar Niederer geeft in een voetnoot aan dat de inspanningen van de PG's „positiever gewaardeerd“ moeten worden. Nadat eerst het 'muitende' VVD-Kamerlid lid Van den Doel zijn medeleden van de commissie Bijlmerramp heeft gegispst, komt nu opnieuw een VVD'er in verzet.

„Nee hoor“, lacht Niederer, „Ik heb niet gedacht: Wat Van den Doel kan, kan ik ook.“ Hij vindt dat het college van PG's

„gezien de feiten" heeft gedaan wat het kon.

Commissie-voorzitter Ella Kalsbeek (PvdA) is volgens Niederer vanaf het begin „opvallend georiënteerd geweest op de top van het openbaar ministerie." Binnen de commissie wordt het optreden van Kalsbeek omschreven als „buitengewoon emotioneel". Commissielid M. Rabbae erkent dat verschillende leden, ook hijzelf, „op tilt sloegen" toen zij de informatie over de omvang van de cocaïne-transporten kregen. „Als oud-lid van de commissie-Van Traa heb ik met bitterheid moeten constateren wat ons destijds is ontsnapt. We hadden vermoedens, maar geen tijd meer om het uit te zoeken. Nu blijkt dat het niet is uitgesloten dat deze cocaïne-praktijken nog steeds voortduren." Rabbae sluit de noodzaak tot een nieuwe parlementaire enquête daarom niet uit. „Nu moet de beuk erin. Fors. Maar dat is aan de Kamer."

De reacties binnen de commissie op de cocaïne-informatie varieerden van „paniek in de tent" tot „erg geschrokken". Commissielid B. Dittrich (D66): „De commissie is alle stadia doorgegaan. Van ongelooft tot ontkenning."

Bevestigd wordt binnen de commissie dat op zeker moment de Binnenlandse Veiligheidsdienst is benaderd. „We zouden allemaal onder bescherming van de BVD moeten want we zouden allemaal worden doodgeschoten. Opnieuw rees de vraag of Maarten van Traa is vermoord", zegt een commissielid. Van Traa, evenals Kalsbeek PvdA'er, overleed in 1997 bij een auto-ongeluk. Maar ook over genoemde contacten met de BVD spreken commissieleden elkaar nu tegen: „Daar hebben we het niet over gehad", zegt commissielid Rouvoet (RPF). „In verband met de ernst van de feiten hebben we tijdens het gesprek met de ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie wel gesproken over de veiligheid van de betrokkenen, inclusief de commissie. Dat wel." Intimidatie zeggen de commissieleden niet te hebben ondervonden.

Nu het openbaar ministerie de bevindingen uit het rapport openlijk ter discussie stelt, rijst binnen de commissie een vermoeden dat „absoluut niet bevalt". Rabbae: „Sinds de Bijlmerenquête lijkt het traditie te worden een commissie bij voorbaat te diskwalificeren." Een ander commissielid: „Kennelijk wordt vanuit het departement van Justitie ingestoken dat wij door een onbetrouwbare zijn ingelicht. Ik ben benieuwd wat Korthals hierop te zeggen heeft."

De hamvraag in Den Haag is nu: Wat wist Korthals? En wanneer? En ook hierover is binnen de commissie een verschil van mening ontstaan. Niederer verdedigt zijn partijgenoot minister Korthals. In oktober vorig jaar is Korthals door enkele hoofdofficieren en topambtenaren gebriefd over de cocaïne-transporten. Niederer: „Dat hij tóen al niet volledig zou zijn geïnformeerd, zoals Ella gisteren op de persconferentie suggereerde, klopt niet. Daar is ze stevig de fout ingegaan." Volgens hem was de informatie die Korthals in oktober kreeg inderdaad de oude, bekende informatie van de Haarlemse officier van justitie P. Sniijders waarop leden van het OM nu openlijk kritiek uiten. Want meer was er toen nog niet beschikbaar.

Veel hangt nu af van de inhoud van de ontmoeting die

Kalsbeek en haar vice-voorzitter Rouvoet op 26 maart hadden met Korthals en minister Peper (Binnenlandse Zaken). Dat was kort voor de aanvang van de ministerraad aan de deur van de Trêveszaal.

Korthals is toen „volledig” ingelicht, zegt Kalsbeek. „Toen hebben we beslist duidelijk gemaakt dat het niet alleen om de zogeheten oude informatie ging.” Maar commissielid Niederer ontkent dit met klem. „Allereerst heeft niet de commissie de ministers geïnformeerd, maar hebben Kalsbeek en Rouvoet hen in een kwartiertje bijgesproken. En de hardste informatie die wij hebben kan daar nog niet zijn genoemd. Want die kwam pas begin mei bij ons binnen.”

Ook daarvan is Korthals op de hoogte gesteld, zegt Niederer. „Vervolgens heeft hij de voorzitter van het college van procureurs-generaal meteen opgedragen de zaak tot op de bodem uit te zoeken.” Nadat Korthals, Peper en ambtenaren van hun ministeries het rapport vorige week mochten lezen, heeft Korthals schriftelijk gereageerd.

Niederer bevestigt dat: „En hij was feller dan Kalsbeek in de commissie heeft weergegeven.”

[Bovenkant pagina](#)